

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Світовий літературний процес:
періодизація і базові закономірності**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський).

Освітня програма: Українська мова і література.

Спеціалізація: 035.01 Українська мова та література.

Спеціальність: 035. Філологія.

Галузь знань: 03. Гуманітарні науки.

Затверджено на засіданні кафедри.
Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Світовий літературний процес: періодизація і базові закономірності
Викладач	Козлик Ігор Володимирович
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
Е-mail викладача	ihor.kozlyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі та з розрахунком відповідного часу.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна має синтетичний теоретико-методологічний гатунок і сформована на перетині трьох базових галузей літературознавства: методології науки про літературу, теорії літератури й історії літератури.</p> <p>Предметом курсу є фахові особливості розгляду світового літературного процесу на тлі органічної взаємодії константних і мінливих, структурних і еволюційних складових історичного розвитку красного письменства як самопідставного феномена.</p> <p>Методи навчання: інтерактивна лекція, дискусії, групова робота, індивідуальна робота, самостійна робота.</p>	
3. Мета та завдання навчальної дисципліни	
<p>Мета – ознайомити здобувачів вищої освіти з основними методологічними принципами літературознавчого аналізу розвитку літератури у часі і просторі, зі структурними складовими і чинниками динаміки світового літературного процесу від давнини до сучасності, сформулювати у здобувачів вищої освіти критеріальну парадигму рецепції та аналізу художньо-естетичних надбань української літератури як органічної складової світового літературно-художнього й культурного простору.</p> <p>Завдання – опрацювати базовий категоріальний інструментарій інструментарій аналізу літературно-художніх явищ на тлі основних рівнів оприявлення світового літературного процесу.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Під час вивчення ОК «Світовий літературний процес: періодизація і базові закономірності» студенти набувають таких загальних і фахових компетентностей, зазначених в ОП «Українська мова і література»:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою в усній і письмовій формах.

Фахові компетентності:

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку української літератури, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною мовою усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції української філології, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 20. Дотримуватися правил академічної доброчесності, тобто принципів особистого прикладу, відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги і взаємодовіри, прозорості, партнерства та взаємодопомоги, компетентності й професіоналізму, законності тощо.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12 год.
Практичні заняття	18 год.
Самостійна робота	60 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
VI	035 Філологія	III	Н

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.
Тема 1. Літературний процес: визначення поняття, галузеві аспекти вивчення.	2		2
Тема 2. Екстралітературні і внутрішньолітературні фактори історичної динаміки розвитку красномовства	2		2
Тема 3. Закон культурної спадкоємності як фундаментальний закон еволюції мистецтва слова в історичному часі і культурному просторі взаємодій як базовий	2		2
Тема 4. Періодизація літературного процесу: основні диференціальні одиниці	2		2
Тема 5. Макроетап дорефлективного традиціоналізму: особливості, форми оприявлення в європейській літературі, основні категорії аналізу	2		2
Тема 6. Макроетап рефлективного традиціоналізму: форми оприявлення в європейській літературі, основні категорії аналізу	2		2
Тема 7. Онтологічна картина античної (греко-римської) літератури: стадіальні ознаки, складові, ключові літературно-естетичні факти, періодизація, основні категорії аналізу		1	2
Тема 8. Онтологічна картина середньовічної європейської літератури: стадіальні ознаки, складові, ключові історико-літературні та художньо-естетичні факти, періодизація, основні категорії аналізу		1	2
Тема 9. Специфіка середньовічної літератури у площині культурно-історичних спільнот і міжнародного літературного процесу		1	2
Тема 10. Онтологічна картина літератури європейського Відродження: стадіальні ознаки, складові, ключові історико-літературні та художньо-естетичні факти, періодизація, основні категорії аналізу		1	3
Тема 11. Проблема Ренесансу в українській літературі		1	3
Тема 12. Онтологічна картина європейського літературного бароко. Українське бароко в контексті європейського літературного процесу XVII століття		1	3
Тема 13. Українські поетики й риторики доби бароко: генеза і типологія літературно-теоретичного мислення		1	3
Тема 14. Онтологічна картина літератури європейського класицизму		1	3
Тема 15. Просвітництво та його літературні напрями		1	3

Тема 16. Макроетап посттрадиціоналістського розвитку літератури: особливості, форми оприявлення в європейській літературі, основні категорії аналізу			4
Тема 17. Онтологічна картина європейського романтизму в інтегральній й диференціальній площинах		1	4
Тема 18. Онтологічна картина європейського реалізму романтизму в інтегральній й диференціальній площинах		1	4
Тема 19. Модерністська література ХХ століття: специфіка, місце у літературному процесі, категорії аналізу		1	12
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів і є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування та самостійну роботу.</p> <p>Мінімальна к-сть балів для зарахування курсу становить 50 балів. Студент, який не набрав 50 балів, користується повторним правом отримати позитивну оцінку за відомістю № 2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», та індивідуальним графіком, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».</p>
Практичні заняття	Оцінюються за 5-бальною шкалою.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується активність студента під час практичних занять; присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски занять без поважних причин, а також результати відпрацювання пропущених з поважних причин занять та КСР.
Підсумковий контроль	<p>Форма підсумкового контролю – залік.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, користується правом перескладання іспиту за відомістю № 2.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність. У «Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно.

За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає **Комісія з питань етики та академічної доброчесності** при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі.

Відвідування занять урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання поточного і підсумкового контролю.

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

1. Козлик І.В. Методологічні застереження до основних проблемно-тематичних рівнів теоретичної концепції літератури. *Козлик І.В. Сучасна літературознавча епістемологія (Лекційні матеріали)*. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2023. С.137-185. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Kozlyk_Ihor/Suchasna_literaturoznavcha_epistemolohiia_Lektsiini_materialy.pdf?
2. Козлик І.В. Зарубіжна література європейської Античності та Середньовіччя (Лекційні матеріали): навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.]. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2022. С. 24-97, 99-116, 181-209. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Kozlyk_Ihor/Zarubizhna_literatura_ievropeiskoi_Antychnosti_t_a_Serednovichchia_Lektsiini_materialy/
3. Козлик І.В. Основні методологічні принципи наукового дослідження літератури: спроба систематизації і сучасної інтерпретації. *Козлик І.В. Теоретичне вивчення філософської лірики і актуальні проблеми сучасного літературознавства*. Івано-Франківськ: Поліскан; Гостинець, 2007. С. 162–172. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Kozlyk_Ihor/Teoretychne_vyvchennia_filosofskoi_liryky_i_aktualni_problemy_suchasnoho_literaturoznavstva.pdf?
4. Наливайко Д.С. Теорія літератури й компаративістика. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. 347 с.
5. Наливайко Д.С. Компаративістика й історія літератури. Київ: Акта, 2007. 426 с.
6. Наливайко Д.С. Спільність і своєрідність. Українська література в контексті європейського літературного процесу. Київ: Дніпро, 1988. 396 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Nalyvaiko_Dmytro_Serhiiovych/Spilnist_i_svoieridnist_Ukrainska_literatura_v_konteksti_ievropeiskoho_literaturnoho_protseesu.pdf?
7. Чижевський Д. Історія української літератури. Від початків до доби реалізму. Тернопіль: Феміна, 1994. 480 с.

8. Васильєв Є. Літературний розвиток. Галич О. Літературний процес. *Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: підручник / за наук. ред. О. Галича.* Вид 3-є, стереотипне. Київ: Либідь, 2006. С. 341–460.

9. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. / авт.-уклад. Ю.І. Ковалів. — Київ : ВЦ «Академія», 2007.

Т.1: URL: <https://archive.org/details/literaturoznachat1/mode/1up?view=theater>

Том 2: URL: <https://archive.org/details/literaturoznachat2/mode/2up> або:

https://drive.google.com/file/d/1_GrjWveMC1V4rSXSBSXaSnibVuxEbtdH/view?usp=sharing

10. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / керівник проекту та гол. ред. А. Волков. Чернівці: Золоті литаври, 2001. 636 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Volkov_Anatolii/Leksykon_zahalnoho_ta_porivnialnoho_literaturoznachstva.pdf?PHPSESSID=dnc5d19mdg3o6t1cg8pp6u61h4

Викладач: доктор філологічних наук, професор ІГОР КОЗЛИК